

har derfor troet, at, naar man medtog Halvdelen af det Aar, for hvilket Finantsloven gjælder, vilde der være tilstrækkelig Tid at opstige Landfogden og til at ordne Alt, hvad der behøves at ordnes, denne Sag vedkommende. Med Hensyn til Summen skal jeg indrømme, at jeg ikke har havt nogen bestemt Regel at følge, thi, naar den er saa stærkt varierende, at den i 1848 kun androg 200 Rd., er det vanskeligt at sige, hvormeget jeg skulde ansætte den til; men, da jeg foreslaaer Afgiften kun bibeholdt for et halvt Aar, har jeg taget Halvdelen af den calculerede Sum. Hermed skal jeg anbefale denne Sag til det ærede Thing's Opmærksomhed.

Ordføreren: Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, har jo selv udtalt, at dette Forhold var forviklet, og jeg troer ogsaa, at det efter den Fremstilling, han har givet, vil findes, at det maaskee er noget for forviklet til nu strax at blive afgjort. Jeg skal meddele de saa Dplysninger, som Udvalget har kunnet skaffe sig ved at gennemgaae det Archiv, som staaer til dets Raadighed; nemlig Rigsdagens, der indeholder alle Dplysninger, vedkommende de forskjellige Finantslove. Dplysningerne i denne Henseende ere yderst tarvelige og indskrænke sig til to, hvoraf den ene nu er nævnt af den ærede Rigsdagsmand, nemlig den om Beløbet af Afgiften i 1848; den anden er en Meddelelse i et af Underbilagene om, at der var indkommet et Andragende fra Læsboerne angaaende den Sag, og at dette var gjort til Gjenstand for Forhandling. Efter denne Meddelelse maa det altsaa antages, at der ikke senere har fundet nogen Afgjørelse Sted, men at Sagen endnu er under Forhandling, og det er altsaa at vente, at den, tidlig eller seent, vil blive bragt tilende. Jeg maa tillige gjøre opmærksom paa, at Hensynet til det lærde Skolevæsens Stilling dog vist maa gjøre det utilraadeligt saaledes uden Videre at nedsatte denne Indtægt, thi vel har det lærde Skolevæsen i de sidste Aar havt et Overskud, men dog kun et meget ringe, og vi behøve ikke at gaae langt tilbage for at finde, at dets Stilling slet ikke har været saa gunstig, som den nu er, især man nemlig havde den største Møje

med i Finantsloven for 1850—51 at postere dets Conti saaledes, at der kunde bringes Balance mellem Udgifter og Indtægter tilveie. Naar det dernæst, som af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) oplyst, er vitterligt, at der foreligger en Høiesteretsdom, ifølge hvilken de Vedkommende ere pligtige at betale denne Afgift, saa skjønner jeg ikke rettere, end at man maa lade den staae, indtil den, der har denne Ret, altsaa det lærde Skolevæsen, kan faae den fornødne Erstatning derfor. Jeg haaber, at det ærede Thing ikke vil undre sig over, at Udvalget ikke bedre kan møde de Bemærkninger, der ere fremkomne, end nu er skeet; jeg skal i saa Henseende udhøve, at Uendringsforslaget først er tilhændekommet Udvalget i Mandags Aftes, da det blev leveret til mig. Det er derefter opført paa Uendringsforslagslisten; vi have søgt i Archivet for at faae de fornødne Dplysninger, men der har ikke været Leilighed til at indhente Dplysninger udenfor Rigsdagen. Naar en Sag er af en saa sammensat Natur som den nærværende, er det dog vist hensigtsmæssigt, at der levnes nogen mere Tid til at gennemgaae den end de to sidste Dage, der gaae forud for Finantslovens 3die Behandling, og det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds ifølge sin Stilling som Rigsdagsmand for den Kreds, hvortil Læsboerne hører, var specielt opfordret til at bringe Sagen ind til 2den Behandling. Den kunde da have faaet en passende Drostelse saavel i Udvalget som i Thinget, hvorimod den nu har ligget aldeles nøgen for Udvalget og kommer næsten ikke anderledes fra Udvalget til det ærede Thing. Jeg kan derfor for mit Vedkommende ikke tiltræde dette Forslag, og, da Udvalget ikke har givet mig nogen Bemyndigelse i denne Henseende, fordi man savnede tilstrækkelige Dplysninger, kan jeg heller ikke tiltræde det paa Udvalgets Begne.

Kirke- og Underviisningsministeren: At Forholdet i det Hele er temmelig forviklet, vil upaatvibelig være fremgaaet for Thinget af den udførlige Fremstilling, som blev givet af Forslagsstilleren. Der var flere